

Asia: TEM/972/03.01.01./2019

TEM lausuntopyyntö: luonnoksesta hallituksen esitykseksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta ja eräiden siihen liittyvien säädösten muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

- 1. Onko jälki-ilmoittamista koskevan veloitteen laajentamien mielestänne tarkoituksenmukainen tapa valvoa sekä kerätä tilastotietoa kansallisista hankinnoista? Mikäli ei, minkä katsotte olevan tarkoituksenmukaisempi keino tämän valvonta- sekä tilastotarkoituksiin liittyvä ilmoittamisvelvoite toteuttamiseksi?**

Jälki-ilmoitusvelvollisuuden ulottaminen kansallisiin hankintoihin tulisi lisäämään julkisten hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa. Hallinnollisen taakan vähentämiseksi jälki-ilmoitusvelvollisuuden voisi kääntää toisin päin. Kansallisista hankinnoista olisi erikseen ilmoitettava, mikäli HILMA-kanavassa ilmoitettua hankintaa ei toteutettaisikaan tarjouspyynnön mukaisesti. Oletusarvoisesti HILMA-kanavassa ilmoitettu hankinta siten toteutuisi hankintailmoituksen mukaisesti.

- 2. Rikosrekisteriotteiden hyödyntäminen pakollisten poissulkuperusteiden arvioinnissa laajennetaan E-litteen mukaisiin sosiaali- ja terveystalushankintoihin. Pitäisikö rikosrekisteriotteiden hyödyntämisen olla vieläkin laajempi vai onko kattavuus riittävä?**

Nykyinen kattavuus on riittävä mutta rikosrekisteriotteiden tarkastaminen tulisi mahdollistaa myös sopimuskausien ajaksi, jotta sopimukseen perustuvien seuraamusten hyödyntäminen olisi esimerkiksi pakollisen poissulkuun kuuluvien, törkeisiin rikoksiin syyllistymisen vuoksi hankintayksiköille tosiasiallisesti mahdollista.

- 3. Puitejärjestelyn sisällä tehtäviä hankintoja koskevaa sääntelyä täsmennetään. Katsotteko, onko hankintoja tehty vastoin puitejärjestelyn ehtoja silloin, kun kyse on hankintakokonaisuuteen kuuluvasta kansalliset kynnsarvot alittavista hankinnoista?**

Voimassaolevan hankintalain mukaan toteutettujen puitejärjestelyjen toimintamalli on ollut arjen tarpeita hyvin palveleva. Kansallisen kynnsarvon alittavien hankintojen toteuttaminen suorina tilauksina puitejärjestelyyn hyväksytyiltä toimittajilta on ollut sekä tilaajien että toimittajien kannalta ketterä ja transaktiokustannuksia vähentävä toimintatapa.

Puitejärjestelyjen käyttö tulee todennäköisesti merkittävästi vähentymään, mikäli hankintayksiköt joutuisivat jatkossa tekemään kansallisen kynnyksarvon alittavien hankintojenkin osalta minikilpailutuksia. Hankintalain mukaan toteutettujen puitejärjestelyjen sijaan osa hankinnoista toteutettaisiin siten jatkossa hankintalain ulkopuolisina pienhankintoina.

Minikilpailutusvelvoitteen ulottamisella myös kansallisen kynnyksarvon alittaviin hankintoihin ei ole vaikutusta hankinnan kohteiden laajuuden arviointiin koska jo nyt hankinnan kohteen ja arvon ilmoittamisessa otetaan huomioon kaikki puitejärjestelykauden aikana toteutettavat hankinnat ja tilaukset. Sen sijaan hankintayksikölle voitaisiin asettaa velvoite kertoa tarkemmin siitä, mikä osa puitejärjestelyn sisällä tehtävistä hankinnoista arvioidaan toteutettavan etusijajärjestykseen, minikilpailutukseen tai suoriin tilauksiin perustuen. Näin ehkäistäisiin hankinnan kiellettyä pilkkomista ja annettaisiin myös tarjoajille paremmat mahdollisuudet arvioida kunkin toteutettavan puitejärjestelyn toimintamallia ja eri hankintatapojen käytön laajuutta. Tähän ei kuitenkaan tulisi kytkeä hankintaoikeudellisia seuraamuksia, mikäli hankintayksikön arvio ei toteutuisi ilmoitetussa muodossa.

4. Muita havaintoja ehdotukseen liittyen?

-

Martelius Timo
HUS -kuntayhtymä, HUS Logistiikka